

Gerçek Faydalanıcı Tanımının Açıklanmasına Yönelik Vergi Usul Kanunu Sirküleri 145

Gerçek Faydalanıcı Tanımı T.C. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI Gelir İdaresi Başkanlığı VERGİ USUL KANUNU SİRKÜLERİ/145 Konusu: Gerçek Faydalanıcı Tanımını...

Gerçek Faydalanıcı Tanımının Açıklanmasına Yönelik Vergi Usul Kanunu Sirküleri 145

Tarih: 5 Eylül 2022

Gerçek Faydalanıcı Tanımı

T.C.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

VERGİ USUL KANUNU SİRKÜLERİ/145

Konusu: Gerçek Faydalanıcı Tanımının Açıklanması

Tarihi: 05.09.2022

Sayısı: VUK-145/2022-8

1. Giriş

Başkanlığımıza iletilen talepler doğrultusunda, [529 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin](#) 5 inci maddesi uyarınca gerçek faydalanıcının belirlenmesine ilişkin açıklamalar bu

sirkülerin konusunu oluşturmaktadır.

2. Gerçek Faydalanıcının Belirlenmesi

529 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde de belirtildiği üzere gerçek faydalanıcı mutlaka gerçek kişi olmak zorundadır. Gerçek faydalanıcının belirlenmesinde aşağıdaki unsurlar bir bütün olarak dikkate alınarak tespit yapılır. Yine aynı Tebliğde açıklandığı şekilde gerçek faydalanıcı;

a) Tüzel kişiliğin yüzde yirmi beşi aşan hissesine sahip gerçek kişi ortakları,

b) Tüzel kişiliğin yüzde yirmi beşi aşan hissesine sahip gerçek kişi ortağının gerçek faydalanıcı olmadığından şüphelenilmesi ya da bu oranda hisseye sahip gerçek kişi ortak bulunmaması durumunda, tüzel kişiliği nihai olarak kontrolünde bulunduran gerçek kişi ya da kişileri,

c) (a) ve (b) kapsamında gerçek faydalanıcının tespit edilemediği durumlarda, en üst düzey icra yetkisine sahip gerçek kişi ya da kişileri

ifade eder.

Tüzel kişiliğin yüzde yirmi beşi aşan hissesine sahip gerçek kişiler, her halükarda bildirilmelidir. Bununla birlikte anılan Tebliğin (b) ve (c) bentleri kapsamında da gerçek faydalanıcının belirlenmesi halinde bu kişi veya kişilerin isimleri gerçek faydalanıcı bildirim formunda bildirilir. Söz konusu formun ilgili bölümlerinde gerçek faydalanıcı ile ilgili gerekli açıklamalar yapılır.

3. Doğrudan ve Dolaylı Kontrol

Bir gerçek kişi, tüzel kişiliği olan veya olmayan teşekkülü doğrudan ya da dolaylı bir şekilde nihai olarak kontrolünde bulundurabilir. Bir teşebbüste doğrudan ya da dolaylı olarak yüzde yirmi beşten fazla hissesi olmadığı halde farklı

araçlarla nihai kontrole sahip kişiler de teşebbüsün yüzde yirmi beşi aşan hisse sahipleri ile birlikte gerçek faydalanıcı olarak kabul edilir.

Örneğin; yönetim ya da denetim kurulu üyelerinin çoğunluğunu atama, görevden alma, şirket adına verilen kararlarda sözleşme ya da aile bağları gibi farklı yollarla önemli ölçüde söz sahibi olan kişi veya kişilerin tüzel kişiliği olan veya olmayan teşekkülü nihai olarak kontrol altında bulundurduğu kabul edilir. Gerçek Faydalanıcı Bildirim Formunun ilgili bölümlerinde buna ilişkin gerekli açıklamalar yapılır.

Örnek 1: A şirketinin %80 hissesine sahip olan bir B şirketinin %40 oranında hissedarı olan Y kişisi, A şirketinde $\%80 \times \%40 = \%32$ oranında dolaylı olarak pay sahipliği olması sebebiyle A şirketinin gerçek faydalanıcılarından birisidir.

Örnek 2: Şirketin kurucusu Z kişisi şirkette paylarını çocuklarına devretmiş; fakat yönetim kurulu başkanı olarak şirkette görev almaya devam etmektedir. Z kişisi, yönetimde yer alan kişilerin çoğunluğunu atama veya görevden alma konusunda yetkilidir. Bu durumda Z kişisi şirketin gerçek faydalanıcılarından birisidir.

4. En Üst Düzey İcra Yetkisine Sahip Kişiler

“En üst düzey icra yetkisi”ne sahip kişiler ifadesi ile; tüzel kişiliğin ticari faaliyetini temelden etkileyen stratejik kararlar alabilme yetkisine sahip gerçek kişi veya kişiler ile, günlük veya olağan işleri yürüten, yönetim kurulu başkanı, genel müdür, mali işler direktörü gibi üst düzey bir yönetim pozisyonu aracılığıyla icra kontrolünü elinde bulunduran gerçek kişi veya kişiler olarak anlaşılmalıdır.

Duyurulur.

Bekir BAYRAKDAR

Gelir İdaresi Başkanı

Orta Vadeli Program (2023-2025)'ın Onaylanması

Orta Vadeli Program (2023-2025)'ın Onaylanması Orta Vadeli Program (2023-2025)'ın Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6003) 04 Eylül 2022 Tarihli...

Orta Vadeli Program (2023-2025)'ın Onaylanması

Tarih: 4 Eylül 2022

Orta Vadeli Program (2023-2025)'ın Onaylanması

Orta Vadeli Program (2023-2025)'ın Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6003)

04 Eylül 2022 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 31943 (Mükerrer)

Karar Sayısı: 6003

Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığınca hazırlanan ekli "Orta Vadeli Program (2023-2025)"ın onaylanmasına, [5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun](#) 16 ncı maddesi gereğince karar verilmiştir.

4 Eylül 2022

Recep Tayyip ERDOĞAN

CUMHURBAŞKANI

ORTA VADELİ PROGRAM (2023-2025)

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

I. DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDE GELİŞMELER

A. DÜNYA EKONOMİSİ

B. TÜRKİYE EKONOMİSİ

1. Büyüme

2. İstihdam3. Fiyat İstikrarı

4. Ödemeler Dengesi

5. Finansal İstikrar

6. Kamu Maliyesi

II. TEMEL AMAÇLAR

III. MAKROEKONOMİK HEDEFLER VE POLİTİKALAR

1. Büyüme

2. Yeşil Dönüşüm

3. İstihdam

4. Fiyat İstikrarı

5. Ödemeler Dengesi

6. Finansal İstikrar

7. Kamu Maliyesi

8. Merkezi Yönetim Bütçesi Ödenek Teklif Tavanları ve Bütçe Sürecine İlişkin Hususlar

Ek 1: Makroekonomi ve Kamu Mâliyesine İlişkin Temel

Göstergeler ve Hedefler

EK 2: Merkezi Yönetim Bütçesi (2023-2025) Ödenek Teklif Tavanları

ORTA VADELİ PROGRAM

(2023-2025)

GİRİŞ

Merkezi yönetim bütçesinin hazırlanma sürecini başlatan Orta Vadeli Programı (OVP), makro politikaları, ilkeleri, hedef ve gösterge niteliğindeki temel ekonomik büyüklükleri, gelecek üç yıla ilişkin toplam gelir ve gider tahminlerini, bütçe dengesi ve borçlanma durumu ile kamu idarelerinin ödenek teklif tavanlarını içeren temel politika dokümanıdır.

Her sene Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığınca üç yıllık bir perspektif ile hazırlanan OVP, Cumhurbaşkanı Kararıyla resmileşmektedir. Program dönemi süresince, kamu kurumlarının bütçelerinin hazırlanmasında, yasal ve idari düzenlemelerin gerçekleştirilmesinde, karar alma ve uygulama süreçlerinde OVP'de yer verilen amaç ve önceliklerle tam uyum sağlanması esastır.

OVP'de küresel, bölgesel ve ulusal ekonomideki gelişmeler analiz edilmekte, bu analizler çerçevesinde belirlenen makroekonomik hedefler ile ekonomik ve sosyal alanlarda izlenecek politikalar kamuoyuyla paylaşılmaktadır. Bu yönüyle OVP, gerek kamu kesimi gerekse özel kesim için öngörülebilirliği artıran bir yol haritası niteliği taşımaktadır.

OVP (2023-2025), temel olarak On Birinci Kalkınma Planı esaslarını dikkate almaktadır. Uygulama dönemi itibarıyla Program aynı zamanda hazırlıkları başlatılan On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028) dönemine geçiş süreci için de önem

arz etmektedir. Bununla birlikte program makroekonomik ve finansal istikrarı güçlendirmeyi, yüksek katma değerli üretimi teşvik etmeyi, cari işlemler dengesinde kalıcı iyileşmeyi sağlamayı, verimlilik artışları ve ihracat artışı ile birlikte enflasyonu düşürmeyi amaçlayan Türkiye Ekonomi Modeli ile uyumlu hazırlanmıştır.

OVP'de büyüme ve istihdam odaklı alanlarda izlenecek politikalar ve bu politikaları hayata geçirecek öncelikli tedbirler yer almaktadır. Programın ilk yılında uygulanacak politikalara ve somut tedbirlere ayrıntılı olarak 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programında yer verilecektir.

[Tamamı İçin Tıklayınız](#) – Resmi Gazete'ye Link

[2023-2025 Yıllarını Kapsayan Orta Vadeli Program İçin Tıklayınız](#) – Cumhurbaşkanlığına Link

Bağımsız Denetçilik Sınav İlanı – 12 Kasım 2022

12 Kasım 2022 tarihli Bağımsız Denetçilik Sınav İlanı
12 Kasım 2022 tarihinde Ankara, İstanbul ve İzmir'de
sabah ve öğleden sonra oturumu olacak şekil...

Bağımsız Denetçilik Sınav İlanı – 12 Kasım 2022

Tarih: 2 Eylül 2022

12 Kasım 2022 tarihli Bağımsız Denetçilik Sınav İlanı

12 Kasım 2022 tarihinde Ankara, İstanbul ve İzmir’de sabah ve öğleden sonra oturumu olacak şekilde 2 oturumda yapılacak olan Bağımsız Denetçilik Sınav formatında aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

- Sınavın sabah oturumu 9.30, öğleden sonra 13.30’da başlayacaktır.
- Her oturumun süresi 60 dakika olarak yeniden belirlenmiştir.
- Daha önceki sınavlarda “Sermaye Piyasası, Bankacılık, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Mevzuatı” olarak uygulanan modülün ise
 - Sermaye Piyasası Mevzuatı,
 - Bankacılık Mevzuatı ve
 - Sigortacılık ve Özel Emeklilik Mevzuatı

olmak üzere 3 farklı modüle ayrılmasına karar verilmiştir.

Sınav İlanının tamamı için aşağıdaki sekmeyi tıklayınız.

12 Kasım 2022 tarihli Bağımsız Denetçilik Sınav İlanı için [tıklayınız](#)

Kaynak: Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu

**Anayasa Mahkemesinin
2019/17968 Başvuru Numaralı**

Kararı – Şirketin Vergi Yükümlülüğünün İhlalinden Doğan Vergi ve Cezanın Kanuni Temsilci Adına Tarhı Nedeniyle Mülkiyet Hakkının İhlal Edilmesi

Anayasa Mahkemesinin 2019/17968 Başvuru Numaralı Kararı Şirketin Vergi Yükümlülüğünün İhlalinden Doğan Vergi ve Cezanın Kanuni Temsilci Adına Tarhı Ne...

Anayasa Mahkemesinin 2019/17968 Başvuru Numaralı Kararı – Şirketin Vergi Yükümlülüğünün İhlalinden Doğan Vergi ve Cezanın Kanuni Temsilci Adına Tarhı Nedeniyle Mülkiyet Hakkının İhlal Edilmesi

Tarih: 2 Eylül 2022

Anayasa Mahkemesinin 2019/17968 Başvuru Numaralı Kararı

Şirketin Vergi Yükümlülüğünün İhlalinden Doğan Vergi ve Cezanın Kanuni Temsilci Adına Tarhı Nedeniyle Mülkiyet Hakkının İhlal Edilmesi

26 Ağustos 2022 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 31935

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

TEVFİK AYHAN BAŞVURUSU

Başvuru Numarası: 2019/17968

Karar Tarihi: 29/6/2022

ÖZET:

Anayasa Mahkemesi Birinci Bölümü 29/6/2022 tarihinde, Tefvik Ayhan (B. No: 2019/17968) başvurusunda Anayasa'nın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

Olaylar

Başvurucunun 27/6/2012 tarihinden sonraki dönemde yönetim kurulu başkanlığı yaptığı şirkete ait eğitim kurumları, öğrenci yurtları ve dersaneler 667 sayılı Olağanüstü Hâl Kanun Hükmünde Kararnamesi'nin 2. maddesiyle kapatılmış; kapatılan eğitim kurumları, öğrenci yurtları ve dersanelere ait olan taşınır ile her türlü mal varlığı, alacak ve haklar, belge ve evrak Hazineye bedelsiz olarak devredilmiştir. 670 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin (670 sayılı KHK) 5. maddesinin (3) numaralı fıkrasıyla, şirketin faaliyetleri sonlandırılarak ticari sicil kaydı resen terkin edilmiş ve bunların devralınan varlıkları dışındaki varlıkları da Hazineye bedelsiz olarak devredilmiş sayılmıştır. Sözü edilen düzenleme uyarınca şirketin tüzel kişiliği de terkin edilmiştir.

Şirketin 1/7/2014-30/6/2015 ve 1/7/2015-30/6/2016 özel hesap dönemlerine ilişkin işlemleri 8/12/2016 tarihli vergi inceleme raporlarıyla incelenmiştir. Söz konusu raporlarda tespit edilen vergi ve cezalar, şirketin tüzel kişiliğinin sona ermiş olmasından dolayı kanuni temsilci sıfatıyla başvuru adına tarh edilmiştir.

Başvurucu tarafından açılan davalar Vergi Mahkemelerince kısmen reddedilmiş, kısmen de tarhiyatların iptaline karar verilmiştir. İstinaf istemleri bölge idare mahkemelerince esastan ve kesin olarak reddedilmiştir.

İddialar

Başvurucu, olağanüstü hâl tedbirleri kapsamında kanun hükmünde kararnameyle kapatılan şirketin vergi yükümlülüklerinin ihlalden doğan vergi ve cezanın kanuni temsilci adına tarh edilmesi nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiğini iddia etmiştir.

Mahkemenin Değerlendirmesi

Verginin kanuniliği ilkesi, verginin mükellefinin kanunda açık bir biçimde düzenlenmesini gerektirir. Verginin mükellefine ilişkin hükümlerin belirli ve öngörülebilir olmaması verginin kanuniliği ilkesini ihlal eder. 670 sayılı KHK'nın 5. maddesinin (3) numaralı fıkrasında, kapatılan kurumların bağlı oldukları şirketlerin faaliyetleri sonlandırılarak ticari sicil kayıtları resen terkin edilmiş ise de şirketlerin tüzel kişiliğinin devam ettiği dönemdeki vergisel yükümlülüklerin ihlal edildiğinin tespiti hâlinde uygulanacak vergi ve cezaların kimin adına tarh edileceğine ilişkin bir hüküm yer almamaktadır.

Öte yandan vergi borcunun kanuni temsilci adına tarh edilmesini öngören bir düzenleme de [213 sayılı Vergi Usul Kanun](#)'un 10. maddesinde mevcut değildir. Şu hâlde 213 sayılı Kanun'un 10. maddesinin şirketin vergi borcunun başvuru adına tarh edilmesine kanuni dayanak teşkil ettiği söylenemeyecektir.

Bununla birlikte somut olaydaki kararlarda atıf yapılmamış olsa bile Danıştay kararlarında 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 17. maddesine 5904 sayılı Kanun'un 6. maddesiyle eklenen (9) numaralı fıkrasının da tartışıldığı görülmektedir. Sözü edilen fıkra tasfiye edilerek tüzel kişiliği ticaret

sicilinden silinmiş olan mükelleflerin tasfiye öncesi döneme ilişkin olarak salınacak her türlü vergi tarhiyatı ve kesilecek cezaların kanuni temsilcilerden herhangi biri adına yapılacağı belirtilmiştir. Danıştay Üçüncü Dairesinin yorumuna göre bu kural uyarınca kanuni temsilci adına tarhiyat yapılabilmesi için tüzel kişiliğin tasfiye edilerek ticaret sicilinden silinmiş olması gerekir. 670 sayılı KHK'nın 5. maddesinin (3) numaralı fıkrasıyla ticaret sicilinden terkin edilen şirketler tasfiye edilmiş olmadığından bunların tasfiye öncesi döneme ilişkin vergi borçlarının kanuni temsilcileri adına tarh edilmesi mümkün değildir.

Buna karşılık Danıştay Dördüncü Dairesi ise söz konusu fıkranın tasfiye dışındaki yöntemlerle tüzel kişiliğin sona ermiş olması hâlinde de uygulanabileceğini belirtmektedir. Bu bağlamda 670 sayılı KHK'nın 5. maddesinin (3) numaralı fıkrasıyla ticaret sicilinden terkin edilen şirketlerin tüzel kişiliğinin sona erdiği tarihten önceki dönemdeki vergisel yükümlülüklerinin ihlalinden doğan vergi ve cezalara da tatbik edilebileceğini kabul etmektedir.

Danıştayın iki dairesi arasında ortaya çıkan bu görüş ayrılığı, ülke içinde iki farklı uygulamanın ortaya çıkması sonucunu doğurmuştur. Bu çerçevede coğrafi olarak Danıştay Dördüncü Dairesinin görev alanında bulunan yerlerdeki kişiler aleyhine 5520 sayılı Kanun'un 17. maddesinin (9) numaralı fıkrası uyarınca yapılan tarhiyatlar hukuka uygun bulunurken Danıştay Üçüncü Dairesinin görev alanına giren bölgelerdeki kişiler aleyhine yapılan tarhiyatlar iptal edilmektedir.

Öte yandan bahsi geçen fıkranın yeni uygulanmaya başlanan bir kanun hükmü olduğu da söylenemez. Anılan maddenin başvuruyla ilgili yargısal sürecin kesinleştiği tarih itibarıyla yaklaşık on yıllık bir uygulamasının olduğu görülmektedir. On yıllık süre, söz konusu maddenin yorumuna ilişkin içtihadın yerleşmesi ve yeknesaklık kazanması bakımından yeterli uzunluktadır. Bu süre zarfında kanunun yorumunda yeknesaklığın sağlanamamış olması, Dairelerin görev sahasına bağlı olarak

farklı kararların verilmesi sonucunu doğurmaktadır.

Nitekim 7103 sayılı Kanun'la 213 sayılı Kanun'un 10. maddesine eklenen altıncı fıkrayla bu tartışmalara son verilmiş ve tasfiye dışındaki nedenlerle tüzel kişilikleri sona eren şirketlerin tüzel kişiliğinin sona ermesinden önceki döneme ilişkin vergi ve cezalarının kanuni temsilciler adına tarh edilmesine imkân sağlanmıştır. Ancak 213 sayılı Kanun'un 10. maddesine eklenen söz konusu fıkra 21/3/2018 tarihinde yürürlüğe girmiş olup bu tarihten önceki işlemlere uygulanması hukuk devleti ilkesi uyarınca mümkün değildir. Şu hâlde 7103 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 21/3/2018 tarihinden önceki dönemde kanuni temsilci adına tarhiyat yapıp yapılmayacağı yönünden bir belirsizliğin bulunduğu kanun koyucu tarafından da kabul edilmiştir.

Aynı kanun hükmüne ilişkin iki farklı yorumun yürürlükte bulunması ve bu yorumlardan birine geçerlilik sağlayacak şekilde içtihadın birleştirilememesi hukuk kurallarının muhataplarının davranışlarına yön verme kapasitesini ve dolayısıyla öngörülebilirliğini zayıflatmaktadır. Kanuni temsilci adına tarhiyat yapıp yapılamayacağı meselesiyle ilgili olarak bir kesinliğin ve belirliliğin bulunmaması, kişilerin hangi kararı esas alarak geleceğe yönelik iş ve işlemlerini planlayacakları, bu planlar çerçevesinde davranışlarını yönlendirecekleri hususunda belirsizliklerin oluşmasına neden olmaktadır. Bu durum hukuki belirlilik ve öngörülebilirlik ilkelerine ters düşmekte, bireylerin yargı sistemine ve mahkeme kararlarına güvenini de sarsmaktadır.

Sonuç olarak tasfiye dışındaki usullerle tüzel kişiliği sona eren şirketlerin tasfiyeden önceki borçlarının kanuni temsilci adına tarh edilip edilemeyeceği konusunda -olay tarihinde- farklı içtihatların bulunması ve 5520 sayılı Kanun'un 17. maddesinin (9) numaralı fıkrasının yürürlüğe girmesinin üzerinden uzun süre geçmesine rağmen ilgili hükmün yorumunda yeknesaklığın sağlanamaması nedeniyle hukuki belirlilik ve öngörülebilirlik ilkeleri zedelenmiştir. Bu durumda

vergilendirme suretiyle mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin belirlilik ve öngörülebilirlik kriterlerini taşıyan bir kanuna dayanmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anayasa Mahkemesi açıklanan gerekçelerle mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

*Bu basın duyurusu Genel Sekreterlik tarafından kamuoyunu bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olup bağlayıcı değildir.
(T.C. Anayasa Mahkemesi Başkanlığı)*

Başkan	:	Hasan Tahsin GÖKCAN
Üyeler	:	Muammer TOPAL
		Yusuf Şevki HAKYEMEZ
		Selahaddin MENTEŞ
		İrfan FİDAN
Raportör	:	Ayhan KILIÇ
Başvurucu	:	Tevfik AYHAN

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, olağanüstü hâl tedbirleri kapsamında kanun hükmünde kararnameyle kapatılan şirketin vergi yükümlülüklerinin ihlalinden doğan vergi . ve cezanın kanuni temsilci adına tarh edilmesi nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 20/5/2019 tarihinde yapılmıştır.

3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.

4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

5. Bölüm Başkanı tarafından, başvurunun kabul edilebilirlik ve

esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir. 2020/16362, 2020/16363 ve 2020/16365 numaralı başvurular incelenen başvuru ile birleştirilmiştir.

6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü bildirmiştir.

7. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı beyanda bulunmuştur

III. OLAY VE OLGULAR

8. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:

9. Başvurucu 1960 doğumlu olup Tekirdağ'da ikamet etmektedir.

10. Başvurucu 27/6/2012 ve 10/9/2015 tarihlerinde Özel Ergene Eğitim Hizmetleri Basın Yayın Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin (Şirket) Yönetim Kurulunun başkanlığına seçilmiştir. Olay tarihinde Şirkete ait ilkokul, ortaokul, öğrenci yurtları ile dersaneler mevcuttur.

11. Çorlu Cumhuriyet Başsavcılığının yürüttüğü bir soruşturma kapsamında Şirketin işyerinde 20/8/2015 tarihinde arama yapılmış, ele geçirilen bazı belgeler incelenmek üzere vergi idaresine gönderilmiştir.

12. Çorlu Sulh Ceza Hâkimliğinin 17/3/2016 tarihli Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan edilen 10/3/2016 tarihli kararıyla H.A.S., Şirkete kayyım olarak atanmıştır.

13. Türkiye 15 Temmuz 2016 gecesini silahlı bir darbe teşebbüsüyle karşı karşıya kalmış ve Bakanlar Kurulu tarafından ülke genelinde 21/7/2016 tarihinden itibaren doksan gün süreyle olağanüstü hâl (OHAL) ilan edilmesine karar verilmiştir. OHAL 19/7/2018 tarihinde son bulmuştur. Darbe teşebbüsüne ilişkin süreç, OHAL ilanı, OHAL döneminin gerektirdiği tedbirlere ilişkin detaylı açıklamalar Anayasa Mahkemesinin *Aydın Yavuz ve diğ.leri* ([GK], B. No:

2016/22169, 20/6/2017, §§ 12-20, 47-66) kararında yer almaktadır.

14. OHAL tedbirleri kapsamında çıkarılan kanun hükmünde kararnamelerle, terör örgütleriyle bağlantılı görülen eğitim kurumları, öğrenci yurtları ve dershanelerin faaliyetlerine son verilmiştir. Bu çerçevede 22/7/2016 tarihli ve 667 sayılı Olağanüstü Hâl Kanun Hükmünde Kararnamesi'nin (667 sayılı KHK) 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendiyle Şirkete ait eğitim kurumları, öğrenci yurtları ve dershaneler kapatılmıştır. Aynı maddenin (2) numaralı fıkrası uyarınca, kapatılan eğitim kurumları, öğrenci yurtları ve dershanelere ait olan taşınırlar ile her türlü mal varlığı, alacak ve haklar, belge ve evrak Hazineye bedelsiz olarak devredilmiştir.

15. Şirkete ait işletmelerin kapatılmasından sonra Çorlu Sulh Ceza Hâkimliğinin 23/7/2016 tarihli kararıyla H.A.S.nin kayımlık görevi de kaldırılmıştır.

16. 15/8/2016 tarihli ve 670 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin (670 sayılı KHK) 5. maddesinin (3) numaralı fıkrasıyla, Özel Ergene Eğitim Kurumlarının bağlı olduğu Şirketin faaliyetleri sonlandırılarak ticari sicil kaydı resen terkin edilmiş ve bunların devralınan varlıkları dışındaki varlıkları da Hazineye bedelsiz olarak devredilmiş sayılmıştır. Sözü edilen düzenleme uyarınca Şirketin tüzel kişiliği 19/9/2016 tarihi itibarıyla terkin edilmiştir.

17. Şirketin 1/7/2014-30/6/2015 ve 1/7/2015-30/6/2016 özel hesap dönemlerine ilişkin işlemleri 8/12/2016 tarihli vergi inceleme raporlarıyla incelenmiştir. Vergi inceleme raporlarına göre Şirket, dönem başında Millî Eğitim İl Müdürlüğüne bildirdiği ders saati ücreti ile yıllık okul ve yurt ücreti tarifesi uyarınca tahsil etmesi gereken brüt ücretten yüksek oranda indirim yapmıştır. Raporlarda, Şirketin bu suretle hasılatının bir kısmını beyan dışı bıraktığı

belirtilmiştir. 1/7/2014-30/6/2015 dönemine ilişkin raporda ayrıca Şirketin kasasında günlük ihtiyacından fazla para bulundurması ve ortaklara kullandırılan para için faiz hesaplanmaması suretiyle örtülü kazanç dağıtımını yaptığı ifade edilmiştir. 1/7/2015-30/6/2016 dönemine ilişkin olarak ise Şirketin aktifine kayıtlı gayrimenkullerin satışından elde ettiği geliri eksik beyan ettiği tespit edilmiştir. Beyan dışı bırakılan tutarların ilgili dönem kurumlar vergisi beyanlarına eklenmesi suretiyle tespit edilen fark üzerinden vergi ziyayı cezalı kurumlar vergisi tarh edilmesi, eksik beyan edilen tapu harcının vergi ziyayı cezalı olarak tarh edilmesi, ayrıca fatura düzenlenmemesi ve ödemelerin banka aracılığıyla yapıldığının belgelendirilmemesi nedeniyle özel usulsüzlük cezası uygulanması önerilmiştir. Bununla birlikte Şirketin tüzel kişiliğinin ortadan kalkmış olması sebebiyle tarhiyatın kanuni temsilciler adına yapılması gerektiği ifade edilmiştir.

18. Şirketin beyan dışı bıraktığı 63.668,94 TL tapu harcı 15.917,24 TL vergi ziyayı cezasıyla birlikte 6/3/2017 tarihli ihbarnameyle başvuru adına tarh edilmiştir. Ayrıca 1/7/2014-30/6/2015 dönemi için toplam 64.986,42 TL, 1/7/2015-30/6/2016 dönemi için ise toplam 117.870 TL özel usulsüzlük cezası için başvuru adına aynı tarihli ihbarnameler düzenlenmiştir. Beyan dışı bırakılan kurumlar vergisi için de başvuru adına ihbarnameler düzenlenmiş ise de söz konusu tarhiyat, eldeki başvurunun konusu dışındadır.

19. Başvuru 18/4/2017 tarihinde Tekirdağ Vergi Mahkemesinde (Vergi Mahkemesi) üç ayrı dava açmıştır. Dava dilekçelerinde 670 sayılı KHK'nın 5. maddesinde, elkonulan şirketlerin kamuya olan borçlarının öncelikle şirketin kendi mal varlığından tahsil edilmesinin hükme bağlandığını belirtmiştir. İhbarnamelerin içeriğindeki vergi ve cezaların mükellefinin Şirket olduğunu ifade ettiği dava dilekçelerinde vergi alacağının Şirketin mal varlığının tasfiyesi için oluşturulan komisyon nezdinde takip edilmesi gerektiğini iddia etmiştir. Dava dilekçesinde ayrıca adına tarhiyat yapılmasının

vergilendirme hatası teşkil ettiğini, Şirketin elkonulan emvalinin borcu karşılamaya fazlasıyla yeterli olduğunu ileri sürmüştür.

20. Vergi idaresinin savunma yazısında 670 sayılı KHK'nın 5. maddesinin (3) numaralı fıkrası uyarınca Şirketin tüzel kişiliğinin terkin edildiği hatırlatılmış, Gelir İdaresi Başkanlığının 670 sayılı KHK ile ilgili iç genelgesine atıfta bulunularak tüzel kişiliği sona eren Şirketin vergi borçlarına ilişkin her türlü tarhiyatın kanuni temsilciler adına yapılması gerektiği ifade edilmiştir.

21. Vergi Mahkemesi özel usulsüzlük cezalarına ilişkin davaları 28/2/2018 tarihinde, tapu harcına ilişkin davayı ise 1/3/2018 tarihinde karara bağlamıştır. Kararlarda, dava konusu vergi ve cezalar kısmen iptal edilmiş; kısmen de davaların reddine hükmedilmiştir. Kararların gerekçesinde tarhiyatın başvuru adına yapılmış olmasının hukuka uygun olup olmadığı incelenirken 670 sayılı KHK'nın 5. maddesinin (3) numaralı fıkrasına değinilerek tüzel kişiliği sona erdirilen Şirketin vergi borcunun kanuni temsilci adına tarh edilmesinin hukuka uygun olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

22. Başvurucu bu kararlara karşı istinaf yoluna müracaat etmiştir. İstinaf dilekçelerinde şirketin vergilendirme işlemlerinin tasfiyeden önce tamamlanması gerektiğini, tasfiyenin tamamlanmasından sonra şirket adına tarhiyat yapılamayacağı gibi kanuni temsilciler adına tarhiyat yapılmasının mümkün olmadığını ifade etmiş; mükellefin kanun hükmünde kararname ve genelge ile belirlenmesinin Anayasa'nın 73. maddesine aykırı olduğunu ileri sürmüştür.

23. Özel usulsüzlük cezalarına ilişkin kararlara yönelik istinaf istemi İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. Vergi Dava Dairesinin 14/3/2019 tarihli, tapu harcına ilişkin karara yönelik istinaf istemi ise İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 5. Vergi Dava Dairesinin 19/3/2018 tarihli kararlarıyla esastan ve kesin olarak reddedilmiştir. Nihai kararlar 7/5/2019 ve

21/5/2019 tarihlerinde başvurucuya tebliğ edilmiştir.

[Tamamı İçin Tıklayınız](#) (Word)

Anayasa Mahkemesinin 2019/40353 Başvuru Numaralı Kararı – Vergiyi Doğuran İşlemin Vergi İstisnası Kapsamında Olduğunu Tevsik Eden Belgenin İptali

Anayasa Mahkemesinin 2019/40353 Başvuru Numaralı Kararı Vergiyi Doğuran İşlemin Vergi İstisnası Kapsamında Olduğunu Tevsik Eden Belgenin İptali 02 Eyl...

**Anayasa Mahkemesinin 2019/40353 Başvuru Numaralı Kararı –
Vergiyi Doğuran İşlemin Vergi İstisnası Kapsamında Olduğunu
Tevsik Eden Belgenin İptali**

Tarih: 2 Eylül 2022

**Anayasa Mahkemesinin 2019/40353 Başvuru Numaralı
Kararı**

Vergiyi Doğuran İşlemin Vergi İstisnası Kapsamında Olduğunu

Tevsik Eden Belgenin İptali

02 Eylül 2022 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 31941

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

..... İNŞAAT TURİZM ENERJİ ÜRETİMİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ VE KANIK İNŞAAT LİMİTED ŞİRKETİ BAŞVURUSU

Başvuru Numarası: 2019/40353

Karar Tarihi: 28/6/2022

Başkan	:	Kadir ÖZKAYA
Üyeler	:	Engin YILDIRIM
		Rıdvan GÜLEÇ
		Yıldız SEFERİNOĞLU
		Kenan YAŞAR
Raportör	:	Ayhan KILIÇ
Başvurucular	:	1. Çolakoğlu İnşaat Turizm Enerji Üretimi Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi
		2. Kanık İnşaat Limited Şirketi
Başvurucular Vekili	:	Av. Sevgi DEMİRTAŞ

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, vergiyi doğuran işlemin vergi istisnası kapsamında olduğunu tevsik eden belgenin iptali nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 11/12/2019 tarihinde yapılmıştır. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

3. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına gönderilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

4. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:

5. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 8. Bölge Müdürlüğü (DSİ) tarafından "Ağrı Ovası yazıcı sulaması 2. kısım inşaatı" işi için ihale açılmıştır. Başvurucu Şirketlerden oluşan iş ortaklığı ihaleye teklif sunmuştur. Açık ihale usulüyle yapılan ve yabancı istekliye de açık olan ihaleye yabancı bir firmanın da dâhil olduğu H.Ö.-Ü. Construction Company İş Ortaklığı da teklif vermiştir. 28/2/2018 tarihinde yapılan ihale, başvurucu Şirketlerden müteşekkil iş ortaklığının üzerinde kalmıştır.

6. Başvurucular 18/5/2018 tarihinde Ekonomi Bakanlığına müracaat ederek 18/5/2017 tarihli ve 30070 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan [2017/4 sayılı İhracat, Transit Ticaret, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Tebliğ'in \(İhracat Tebliği\)](#) 6. maddesinin (3) numaralı fıkrasının (a-1) bendi uyarınca vergi, resim ve harç istisna belgesi (istisna belgesi) verilmesini talep etmiştir. Eksik belgeleri tamamlaması istenen başvurucular 21/5/2018 tarihinde bir kez daha müracaatta bulunmuştur. Ekonomi Bakanlığının 21/5/2018 tarihli işlemiyle başvuruculara istisna belgesi verilmiştir.

7. Başvurucuların üzerinde kalan ihale, istisna belgesinin verilmesi üzerine 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun ek 2. maddesi uyarınca damga vergisinden, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun ek 1. maddesinin (4)

numaralı fıkrası uyarınca da harçtan müstesna hâle gelmiştir.

8. DSİ tarafından Ekonomi Bakanlığına gönderilen 22/5/2018 tarihli yazıda, H.Ö.-Ü. Construction Company İş Ortaklığının teklifinin belge eksikliği sebebiyle değerlendirme dışı bırakıldığı belirtilmiştir. Bunun üzerine Ekonomi Bakanlığı 21/5/2018 tarihli istisna belgesini iptal etmiş ve durumu 30/5/2018 tarihli yazıyla başvuruculara bildirmiştir.

9. İstisna belgesinin iptalinden sonra -başvurucuların iddiasına göre- başvurucular adına 424.446,77 TL damga vergisi, 254.757,61 TL harç ile bunların yüzde ellisi oranında vergi ziyayı cezası tarh edilmiştir.

10. Başvurucular, istisna belgesinin geri alınmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle 23/7/2018 tarihinde Ankara 13. İdare Mahkemesinde (İdare Mahkemesi) dava açmıştır. İdare Mahkemesi 2/8/2018 tarihinde görevsizlik kararı vererek dava dosyasının Ankara Vergi Mahkemesine gönderilmesine hükmetmiştir. Dosyanın gönderildiği Ankara 3. Vergi Mahkemesi (Vergi Mahkemesi) 8/11/2018 tarihinde, eksiklik bulunduğu gerekçesiyle dava dilekçesinin reddine karar vermiştir.

11. Başvurucular 20/11/2018 tarihinde dava dilekçesini yenilemiştir. Yenilenen dava dilekçesinde başvurucular, istisna belgesi verilmesinin koşullarının oluştuğunu, nitekim bunun idarece tespit edilerek istisna belgesinin düzenlendiğini belirtmiş; şartları oluştuğu belirlenerek verilen istisna belgesinin geri alınmasının hukuka aykırı olduğunu ileri sürmüştür.

12. Davalı Ticaret Bakanlığının savunma yazısında, 488 sayılı Kanun'un ek 2. maddesi ile 492 sayılı Kanun'un ek 1. maddesinde istisnanın ancak ihalenin yabancı firmalara açık olması ve yabancı bir firma tarafından ihaleye teklif verilmesi şartına bağlandığı belirtilmiştir. Savunma yazısında, H.Ö.-Ü. Construction Company İş Ortaklığının teklifinin değerlendirmeye alınmaması sebebiyle yabancı

firmanın teklif sunması şartının gerçekleşmediği vurgulanmış, dolayısıyla 488 sayılı Kanun'un ek 2. maddesi ile 492 sayılı Kanun'un ek 1. maddesindeki istisnanın uygulanmasının mümkün olmadığı ifade edilmiştir.

13. Vergi Mahkemesi 11/3/2019 tarihinde davayı reddetmiştir. Kararın gerekçesinde 488 sayılı Kanun'un ek 2. maddesi ile 492 sayılı Kanun'un ek 1. maddesindeki istisnaya amaçlananın döviz kazandırıcı faaliyetlerin teşvik edilmesi olduğu belirtilmiş, döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerin ise Kanun'da sayılan kamu yatırımlarından uluslararası ihaleye çıkarılanların ihalesini kazanan firmaların faaliyetleri olarak sıralandığı ifade edilmiştir. Kararda, gerçekleşen bir ihalenin uluslararası ihale olarak tanımlanabilmesi için yabancı firmalarca ihaleye katılma yeterliliğini haiz, geçerli ve değerlendirmeye alınabilecek nitelikte bir teklif sunulması gerektiği vurgulanmıştır. İhaleye katılan tek yabancı istekli olan H.Ö.-Ü. Construction Company İş Ortaklığının teklifinin hiç değerlendirmeye alınmadığına işaret eden Vergi Mahkemesi, başvuruculara verilen istisna belgesinin geri alınmasının hukuka uygun olduğunu açıklamıştır.

14. Başvurucular bu karara karşı istinaf yoluna başvurmuştur. Ankara Bölge İdare Mahkemesi 4. Vergi Dava Dairesi 10/10/2019 tarihinde istinaf istemini esastan ve kesin olarak reddetmiştir. Nihai karar 11/11/2019 tarihinde başvuruculara tebliğ edilmiştir.

15. Anayasa Mahkemesi 24/12/2020 tarihli ve E.2020/15, K.2020/78 sayılı kararıyla 488 sayılı Kanun'un ek 2. maddesinin (4) numaralı fıkrasında yer alan "*...ve yabancı firmalarca da teklif verilen...*" ibaresi ile 492 sayılı Kanun'un ek 1. maddesinin (4) numaralı fıkrasında yer alan "*...ve yabancı firmalarca da teklif verilen...*" ibaresini Anayasa'nın 13., 48. ve 73. maddelerine aykırı bularak iptal etmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...

7. İtiraz konusu ibarelerin de yer aldığı kurallarda, uluslararası ihalenin, kamu kurum ve kuruluşları tarafından yerli ve yabancı firmaların ayrı ayrı veya birlikte iştirakine açık olarak çıkılan ve yabancı firmalarca da teklif verilen ihale olduğu hükme bağlanmıştır. Bir ihalenin, kurallarda yer alan şartları taşıyarak uluslararası ihale niteliğine sahip olması, ihaleyi kazanan yüklenicinin ihale konusu işle ilgili faaliyetlerinin döviz kazandırıcı faaliyet olarak kabul edilmesini ve bu suretle damga vergisi ve harç istisnasından yararlanabilmesini sağlamaktadır. Kurallarda uluslararası nitelikteki kamu ihaleleri yönünden ihalelere katılımı ve sözleşme şartlarını etkileyen önemli bir unsur olan vergi ve harç istisnasının şartı düzenlenmektedir. Bu nedenle kuralların sözleşme özgürlüğünü sınırladığı anlaşılmaktadır.

...

9. ... Anayasa'nın 13. maddesi hak ve özgürlüklerin ancak kanunla sınırlanabileceğini temel bir kural olarak benimsemiştir. Bu çerçevede sözleşme özgürlüğüne yapılan sınırlamalarda dikkate alınacak öncelikli ölçüt, sınırlamanın kanunla yapılmasıdır. Ancak Anayasa Mahkemesinin sıkça vurguladığı gibi temel hakları sınırlayan kanunun şeklen var olması yeterli olmayıp yasal kuralların keyfîliğe izin vermeyecek şekilde belirli, ulaşılabilir ve öngörülebilir düzenlemeler niteliğinde olması gerekir.
10. Esasen temel hakları sınırlayan kanunun bu niteliklere sahip olması, Anayasa'nın 2. maddesinde güvenceye alınan hukuk devleti ilkesinin de bir gereğidir. Hukuk devletinin temel unsurlarından olan hukuki belirlilik ilkesi uyarınca kanuni düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır, uygulanabilir

ve nesnel olması, ayrıca kamu otoritelerinin keyfî uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesi gerekir. Kanunda bulunması gereken bu nitelikler hukuki güvenliğin sağlanması bakımından da zorunludur. Zira bu ilke hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar (AYM, E.2015/41, K.2017/98, 4/5/2017, §§ 153, 154). Dolayısıyla Anayasa'nın 13. maddesinde sınırlama ölçütü olarak belirtilen kanunilik, Anayasa'nın 2. maddesinde güvenceye alınan hukuk devleti ilkesi ışığında yorumlanmalıdır.

11. Anayasa'nın 73. maddesinin üçüncü fıkrasında 'Vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır' denilmek suretiyle verginin kanuniliği ilkesi benimsenmiştir. Verginin kanuniliği ilkesi, takdire dayalı keyfî uygulamaları önleyecek sınırlamaların kanunda yer almasını gerektirmekte ve vergi yükümlülüğüne ilişkin düzenlemelerin konulması, değiştirilmesi veya kaldırılmasının kanun ile yapılmasını zorunlu kılmaktadır.
12. Verginin kanuniliği ilkesi vergilendirmeye ilişkin istisna ve muafiyetleri de kapsamaktadır (AYM, E.2016/1, K.2017/81, 29/3/2017, § 5). Bazı ekonomik, sosyal veya mali politikaların gerçekleşmesini sağlamak amacıyla, anayasal ilkelere bağlı kalmak koşuluyla mali yükümlülüklerin kaldırılması konusunda takdir yetkisi bulunan kanun koyucunun bu yetkisini birtakım kişi veya kişi gruplarına muafiyet tesis etmek veya verginin konusuna giren bir unsuru vergiden istisna tutmak yoluyla kullanması durumunda da, muafiyet veya istisna tanınan konuların, şartların ve mali yükümlülük çeşitlerinin kanunilik ilkesi gereği kanunla düzenlenmesi gerekmektedir.
13. Vergilemede belirlilik ilkesi ise, vergi yükümlülüğünün

hem kişiler hem de idare yönünden belirli ve kesin olmasını, kanun metinlerinin, ilgili kişilerin mevcut şartlar altında belirli bir işlemin ne tür sonuçlar doğurabileceğini makul bir düzeyde öngörmelerini mümkün kılacak şekilde düzenlenmesini gerektirir. Buna göre matrah, tarh ve tahsil zamanı ve yöntemi, verginin tarh ve tahsiline yetkili idare ile muafiyet ve istisna hükümleri gibi vergi ve benzeri diğer kamu alacaklarının esaslı unsurlarına ilişkin düzenlemeler makul bir düzeyde öngörülebilir nitelikte olmalıdır (AYM, E.2019/53, K.2019/75, 19/9/2019, § 14, E.2014/72, K.2014/141, 11/9/2014).

14. İtiraz konusu kuralların yer aldığı 488 sayılı Kanun'un ek 2. maddesinde, döviz kazandırıcı faaliyetlerde damga vergisi istisnası; 492 sayılı Kanun'un ek 1. maddesinde ise, döviz kazandırıcı faaliyetlerde harç istisnasına ilişkin düzenlemeler yer almaktadır. 488 sayılı Kanun'un ek 2. maddesi ile 492 sayılı Kanun'un ek 1. maddesinde, döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin işlemlerin ve düzenlenen kâğıtların damga vergisinden ve harçlardan müstesna olduğu belirtilmiştir. Her iki maddede yer alan itiraz konusu kurallar aynı amaçla ihdas edilmiştir.
15. 488 sayılı Kanun'un ek 2. maddesi ile 492 sayılı Kanun'un ek 1. maddesinde döviz kazandırıcı faaliyetler, ihracat işlemleri ve diğer döviz kazandırıcı faaliyetler olarak ikiye ayrılmıştır.
16. Söz konusu maddelerin (1) numaralı fıkralarında, madde metninde sayılan ihracata ilişkin işlemler ile düzenlenen kâğıtların damga vergisinden ve harçlardan müstesna olduğu kuralına yer verilmiştir. Anılan maddelerin (2) numaralı fıkralarında ise, vergi, resim, harç istisnası belgesine bağlanan diğer döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin işlemler nedeniyle, belgenin geçerlilik süresi içerisinde belgede yer alan tutarla sınırlı olmak kaydıyla, düzenlenen kâğıtların ve yapılan işlemlerin damga vergisinden ve harçlardan müstesna olduğu düzenlenmiş ve devamında on sekiz bent

- hâlinde diğer döviz kazandırıcı faaliyetler sayılmıştır.*
- 17. Diğer döviz kazandırıcı faaliyetlerin bir kısmını 488 sayılı Kanun'un ek 2. maddesi ile 492 sayılı Kanun'un ek 1. maddesinin (2) numaralı fıkralarının (a), (e), (j) ve (l) bentlerinde yer alan ve kamu kurum ve kuruluşları tarafından uluslararası ihaleye konu edilen faaliyetler oluşturmaktadır.*
 - 18. Buna göre anılan bentlerde yer alan faaliyetlerin döviz kazandırıcı faaliyet kapsamında kabul edilmesi için, vergi, resim, harç istisnası belgesine bağlanmış ve ilgili bentlerde yer alan diğer şartların gerçekleşmiş olmasının yanı sıra bu faaliyetlere ilişkin olarak kamu kurum ve kuruluşları tarafından uluslararası ihaleye çıkılmış olması da gerekmektedir. Uluslararası ihalenin tanımı ise, 488 sayılı Kanun'un ek 2. maddesinin ve 492 sayılı Kanun'un ek 1. maddesinin itiraz konusu ibarelerin de yer aldığı (4) numaralı fıkralarında yapılmıştır. Bu tanım uyarınca uluslararası ihale, kamu kurum ve kuruluşları tarafından yerli ve yabancı firmaların ayrı ayrı veya birlikte iştirakine açık olarak çıkılan ve yabancı firmalarca da teklif verilen ihaledir.*
 - 19. Buna göre bir ihalenin uluslararası ihale kabul edilebilmesi için yerli ve yabancı firmaların ayrı ayrı veya birlikte iştirakine açık olması ve yabancı firmalarca teklif verilmesi gerekmektedir. Bir başka deyişle, ihaleyi kazanan yüklenicinin damga vergisi ve harç istisnasından yararlanabilmesi için ihale şartnamesinde ihalenin, yerli ve yabancı katılımcılara açık olduğuna ilişkin bir ibarenin bulunması yeterli değildir. Ayrıca bu ihaleye yabancı firmaların katılmış ve bu firmalar tarafından teklif verilmiş olması gerekmektedir. Bununla birlikte ihale şartnamesinde ihalenin yerli ve yabancı katılımcılara açık olduğunun belirtilmesi, bu ihaleye yabancı istekliler tarafından teklif verileceği anlamına gelmemekte olup bu ihalelerde her zaman için yabancı istekliler tarafından teklif*

verilmemesi ihtimali bulunmaktadır.

20. Bunun yanı sıra kamu hukukuna tâbi olan veya kamunun denetimi altında bulunan veyahut kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları ihalelerde uygulanacak esas ve usuller ile ihale süreci 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda düzenlenmiştir. İhale yapacak olan idare, anılan Kanun uyarınca ihale öncesi hazırlık sürecinde tamamlanması gereken işlemler ile birlikte ihale şartnamelerini de içeren ihale dokümanını hazırladıktan sonra ihaleyi ilan eder. İhalenin ilanının ardından, ihale dokümanı alan ve şartnamede belirtilen yeterlik şartlarını haiz kişiler tekliflerini idareye sunarlar. İdarece isteklilerin tekliflerinin değerlendirilmesi ve karara bağlanması ile ihale kararının ihale yetkilisi tarafından onaylanmasının ardından sözleşme aşamasına geçilir.
21. Buna göre ihale şartnamesinde belirtilen yeterlik şartlarını taşıyan ve ihaleye teklif veren istekliler, idareye tekliflerini sunma aşamasında ihaleye teklif sunan diğer katılımcıların kimler olduğunu ve yabancı firmalarca teklif verilip verilmediğini, dolayısıyla ihalenin uluslararası ihale kapsamında kabul edilip edilmeyeceğini bilmemektedirler. Bu durumda ihale uhdesinde kalan katılımcının, ihale süreci tamamlanana kadar ihaleden kaynaklanan damga vergisi ve harç istisnasından yararlanıp yararlanamayacağını öngöremeyeceği açıktır.
22. Yukarıda belirtildiği üzere vergilendirmede genel kural, kanunla belirlenmiş konu ve kişilerden vergi, resim ve harç alınması olmakla birlikte kanun koyucu, kimi durumlarda vergi kapsamına alınan konuyu vergi dışında bırakabilmektedir. Ancak bunu yaparken vergilendirmenin diğer unsurlarında olduğu gibi vergi muafiyeti ve istisnasına ilişkin düzenlemelerin de makul bir düzeyde belirli ve öngörülebilir olması gerekmektedir. Nitekim ancak bu sayede kişiler açısından vergi yükümlülüğünün sınırlarının öngörülebilmesi mümkün hâle gelir. Bu

bağlamda, ihaleye katılacak isteklilerin, ihale sürecine ilişkin olarak damga vergisi ve harç ödemelerine ilişkin mali bir yükümlülük ile karşılaşp karşılaşmayacaklarını öngörebilmeleri ve bunu bilerek hareket etme imkanına sahip olmaları gerekmektedir.

23. Bir ihalenin yerli ve yabancı katılımcılara açık olması bu ihalenin uluslararası ihale kabul edilebilmesi için yeterli olmayıp ayrıca yabancı firmalarca da teklif verilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede ihaleye yabancı firmalarca teklif verilip verilmemesine göre ihalenin uluslararası ihale niteliği değişmektedir. İhalenin ilanı ile birlikte ihaleye katılmak isteyen isteklilerin, teklif vermeden önce kapsamlı bir maliyet çalışması yapmaları ve bu çerçevede, fiyat araştırması, iş kalemlerinin belirlenmesi gibi sektörel araştırmalar ile iktisadi ve teknik çalışmalar sonucunda ortaya çıkan maliyet hesabına uygun bir teklif sunmaları doğaldır. Bununla birlikte teklif sunma aşamasında, ihaleye uluslararası ihale niteliği kazandıracak olan yabancı firmalarca da teklif verilmesi şartının gerçekleşip gerçekleşmeyeceği bilinemediğinden damga vergisi ve harç ödemelerinin maliyet hesabına dahil edilip edilmemesi hususunda katılımcılar açısından öngörülemez ve belirsiz bir durumun ortaya çıktığı açıktır. Bu durum ise ihale uhdesinde kalan katılımcının söz konusu ihaleden kaynaklanan işlemler ve düzenlenen kâğıtlar nedeniyle ödemek zorunda olduğu damga vergisi ve harçlara ilişkin istisnadan yararlanma imkânının bulunup bulunmadığı konusunda bir belirsizliğe yol açmaktadır.
24. Ayrıca ihaleye teklif sunan katılımcıların, idareye tekliflerini sunma aşamasında diğer katılımcıların kimler olduğunu ve yabancı firmalarca teklif verilip verilmediğini bilme imkânları bulunmadığı gibi yabancı firmalarca teklif verilip verilmemesi durumuna göre tekliflerini revize edebilmeleri veya ihaleye birden fazla teklif sunabilmeleri de mümkün değildir.
25. Bu çerçevede ihale uhdesinde kalan katılımcının söz

konusu ihaleden kaynaklanan işlemler ve düzenlenen kâğıtlar nedeniyle damga vergisi ve harç istisnasından yararlanma imkânının bulunup bulunmadığı konusunda oluşan öngörülemezliği ortadan kaldıracabilecek herhangi bir kanuni güvencenin veya mekanizmanın bulunmadığı görülmektedir.

26. *Bu itibarla kurallarda bir ihalenin uluslararası ihale niteliğinde kabul edilmesi ve bu sayede döviz kazandırıcı faaliyet kapsamında değerlendirilmek suretiyle damga vergisi ve harç istisnasının uygulanması için öngörülen yabancı firmalarca da teklif verilmesi şartının hukuki öngörülebilirlik ve belirlilik ilkelerine aykırı olacak şekilde düzenlendiği sonucuna ulaşılmıştır.*

27. *Açıklanan nedenlerle kurallar Anayasa'nın 13., 48. ve 73. maddelerine aykırıdır. İptalleri gerekir."*

[Tamamı İçin Tıklayınız](#) (Word)

Eylül 2022 Vergi Takvimi

Eylül 2022 Vergi Takvimi İlk Tarih Son Tarih
VERGİLER/HARÇLAR/BİLDİRİMLER VE DİĞERLERİ 01/09/2022
09/09/2022 16-31 Ağustos 2022 Dönemine Ait Noterlerc...

Eylül 2022 Vergi Takvimi

Tarih: 1 Eylül 2022

Eylül 2022 Vergi Takvimi

İlk Tarih	Son Tarih	VERGİLER/HARÇLAR/BİLDİRİMLER VE DİĞERLERİ
01/09/2022	09/09/2022	16-31 Ağustos 2022 Dönemine Ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığın Ödemelere Ait Beyannamenin Verilmesi ve Ödemesi
01/09/2022	12/09/2022	16-31 Ağustos 2022 Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/09/2022	15/09/2022	Ağustos 2022 Dönemine Ait Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/09/2022	15/09/2022	Ağustos 2022 Dönemine Ait Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintisi Bildirimi ve Ödemesi
01/09/2022	15/09/2022	Ağustos 2022 Dönemine Ait Ticaret Sicili Harçları Bildirimi Verilmesi ve Ödemesi
01/09/2022	15/09/2022	Ağustos 2022 Dönemine Ait Alkollü İçecekler, Alkolsüz İçecekler, Tütün Mamulleri ve Makaronlara İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/09/2022	15/09/2022	Ağustos 2022 Dönemine Ait Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/09/2022	15/09/2022	Ağustos 2022 Dönemine Ait Motorlu Taşıtların Araçlarına İlişkin Özel Tüketim Vergisinin (Tescile Tabi Olmayanlar) Beyanı ve Ödemesi
01/09/2022	15/09/2022	Ağustos 2022 Dönemine Ait Özel İletişim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi

İlk Tarih	Son Tarih	VERGİLER/HARÇLAR/BİLDİRİMLER VE DİĞERLERİ
01/09/2022	15/09/2022	Varlık Barışı Kapsamında Ağustos 2022 Dönemine Ait Sorumlu Bankalar ve Aracı Kurumlar Tarafından Yurt Dışında Sahip Olunan Varlıklara İlişkin Vergi Beyannamesinin Verilmesi ve Ödemesi
01/09/2022	20/09/2022	Ağustos 2022 Dönemine Ait Şans Oyunları Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/09/2022	20/09/2022	Ağustos 2022 Dönemine Ait 5602 Sayılı Kanunda Tanımlanan Şans Oyunlarıyla İlgili Veraset ve İntikal Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/09/2022	20/09/2022	Ağustos 2022 Dönemine Ait İlan ve Reklam Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/09/2022	20/09/2022	Ağustos 2022 Dönemine Ait Müşterek Bahislere İlişkin Eğlence Vergisinin Beyanı ve Ödemesi ile Diğer Eğlence Vergilerine İlişkin Eğlence Vergisinin Ödemesi
01/09/2022	20/09/2022	Ağustos 2022 Dönemine Ait Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/09/2022	20/09/2022	Ağustos 2022 Dönemine Ait Yangın Sigortası Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/09/2022	26/09/2022	Ağustos 2022 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
16/09/2022	26/09/2022	1-15 Eylül 2022 Dönemine Ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Ödemelere Ait Beyannamenin Verilmesi ve Ödemesi

İlk Tarih	Son Tarih	VERGİLER/HARÇLAR/BİLDİRİMLER VE DİĞERLERİ
16/09/2022	26/09/2022	1-15 Eylül 2022 Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/09/2022	26/09/2022	Ağustos 2022 Dönemine Ait Katma Değer Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/09/2022	26/09/2022	Ağustos 2022 Dönemine Ait GVK 94. Madde ile KVK 15. ve 30. Maddelerine Göre Yapılan Tevkifatların Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi ile Beyanı ve Ödemesi
01/09/2022	30/09/2022	7256 Sayılı Kanun Uyarınca Ödenmesi Gereken 11. Taksit Ödemesi
01/09/2022	30/09/2022	7326 Sayılı Kanun Uyarınca Ödenmesi Gereken 7. Taksit Ödemesi
01/09/2022	30/09/2022	Ağustos 2022 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)
01/09/2022	30/09/2022	Ağustos 2022 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)
01/09/2022	30/09/2022	Ağustos 2022 Dönemine Ait Dijital Hizmet Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/09/2022	30/09/2022	Ağustos 2022 Dönemine Ait Kurumlar Vergisi Mükellefleri İçin Turizm Payının Beyanı ve Ödemesi
01/09/2022	30/09/2022	Ağustos 2022 Dönemine Ait Haberleşme Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/09/2022	30/09/2022	Varlık Barışı Kapsamında Ağustos 2022 Dönemine Ait Yurt İçinde Sahip Olunan Varlıklara İlişkin Vergi Beyannamesi Üzerinden Hesaplanan Verginin Ödemesi

İlk Tarih	Son Tarih	VERGİLER/HARÇLAR/BİLDİRİMLER VE DİĞERLERİ
01/07/2022	30/09/2022	Aylık Yükleme Tercihinde Bulunmuş Mükelleflerin, Haziran 2022 Dönemine Ait Elektronik Defter Beratlarının Yüklenmesi
01/09/2022	30/09/2022	Ağustos 2022 Dönemine Ait 464 Sıra No.lu VUKGT Kapsamında Bildirimde Bulunma Zorunluluğu Getirilen Aracı Hizmet Sağlayıcıları, İnternet Reklamcılığı Hizmet Aracıları ile Kargo ve Lojistik İşletmeleri Tarafından Bildirim Verilmesi
01/09/2022	30/09/2022	Ağustos 2022 Dönemine Ait 538 Sıra No.lu VUKGT kapsamında Taşınmaz (Satış/Kiralama) ve Motorlu Taşıt (Satış) İlanlarını Platformları Üzerinden Yayımlayanlar ile Günübirlik Konut Kiralama İşini Platformları Üzerinden Sağlayanlarca Bildirim Verilmesi
01/09/2022	30/11/2022	Aylık Yükleme Tercihinde Bulunmuş Mükelleflerin, Ağustos 2022 Dönemine Ait Elektronik Defter Beratlarının Yüklenmesi
01/09/2022	30/11/2022	Geçici Vergi Dönemleri Bazında Yükleme Tercihinde Bulunmuş Mükelleflerin, Ağustos 2022 Dönemine Ait Elektronik Defter Beratlarının Yüklenmesi

Kaynak: GİB

Sosyal Güvenlik Sözleşmesi Olmayan Ülkelerde İş Üstlenen İşverenlere Ait İşyerlerinin Tescili

Sosyal Güvenlik Sözleşmesi Olmayan Ülkelerde İş Üstlenen İşverenlere Ait İşyerlerinin Tescili Ülkemizle Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesi Olmayan Ül...

Sosyal Güvenlik Sözleşmesi Olmayan Ülkelerde İş Üstlenen İşverenlere Ait İşyerlerinin Tescili

Tarih: 29 Ağustos 2022

Sosyal Güvenlik Sözleşmesi Olmayan Ülkelerde İş Üstlenen İşverenlere Ait İşyerlerinin Tescili

Ülkemizle Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesi Olmayan Ülkelerde İş Üstlenen İşverenlere Ait İşyerlerinin Tescili

ÖZET:

□ Yurtdışına sigortalı götürecekt işverene ait işyeri, Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulu ve tescilli olmalıdır. İşyeri tescili Türkiye İş Kurumunca onaylanan Yurt Dışı Hizmet Akdindeki işe başlama tarihi esas alınarak yapılmalıdır.

□ İşverenler, yurt dışında yapacakları işi, yeni tescil edecekleri işyeri dosyasından bildirilecek sigortalılarca gerçekleştireceklerse; işletme merkezlerinin bağlı olduğu SGK

ünitesinde işyeri dosyası tescil ettirerek, sosyal sigorta yükümlülüklerini bu dosyadan yerine getireceklerdir. Aynı ülkede kısa vadeli sigorta kolu prim oranı aynı olan başka bir iş üstlenilmesi halinde, bu işyerinde çalışan sigortalılarla ilgili sosyal sigorta yükümlülükleri de daha önce tescil edilmiş olan işyeri dosyası üzerinden yerine getirebileceklerdir.

□ Sigortalılar, Türkiye İş Kurumunca onaylanan Yurt Dışı Hizmet Akdinde belirtilen aylık ücret üzerinden SGK'ya bildirilecektir. SGK'ya bildirilecek ücret 5510 sayılı Kanunun 82 inci maddesinde belirtilen prime esas kazancın alt sınırınının 3 katını geçemeyecektir.

□ Ülkemizle arasında sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlere ait işyerlerinde çalışan sigortalılar 21 Belge Türünden SGK'ya bildirilmelidir.

Ülkemizle Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesi Olmayan Ülkelerde İş Üstlenen İşverenlere Ait İşyerlerinin Tescili Nasıl Yapılır?

Ülkemizde kurulu bulunan işverenler, ülkemizle arasında sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenilmesi halinde bunların işyeri tescili ve sigortalıların bildirimini, diğer işyerlerinden farklı olmaktadır.

[5510 sayılı Kanununun](#) 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde; "Ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır ve bunlar hakkında kısa vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır. Bu sigortalıların uzun vadeli sigorta kollarına tabi olmak istemeleri halinde, 50 nci maddenin ikinci fıkrasındaki Türkiye'de yasal olarak ikamet etme şartı ile aynı fıkranın (a) bendinde belirtilen şartlar

aranmaksızın haklarında isteğe bağlı sigorta hükümleri uygulanır. Bu kapsamda, isteğe bağlı sigorta hükümlerinden yararlananlardan ayrıca genel sağlık sigortası primi alınmaz. Bu bent kapsamında yurt dışındaki işyerlerinde çalışan sigortalıların, bu sürede ödedikleri isteğe bağlı sigorta primleri 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık sayılır." hükmü düzenlenmiştir. Buna göre bu sigortalılar hakkında kısa vadeli sigorta primi oranı %2, genel sağlık sigortası prim oranı ise %12,5 dur. Bu sigortalılar uzun vadeli sigorta yönünden isteğe bağlı sigortalı olabilirler.

Yurtdışına sigortalı götürecek işverene ait işyeri, Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulu ve tescilli olmalıdır. Işverenler, yurt dışında yapacakları işi, yeni tescil edecekleri işyeri dosyasından bildirilecek sigortalılarınca gerekleştireceklerse; işletme merkezlerinin bağlı olduğu SGK  nitesinde işyeri dosyası tescil ettirerek, sosyal sigorta yükümlülüklerini bu dosyadan yerine getireceklerdir. Işyeri bildirgesine, için alındığını belgeleyen sözleşme  rneği ile ilgili ülkedeki Türkiye Cumhuriyeti Dış Temsilciliği yazısı veya Ticaret Bakanlığınca düzenlenecek belge eklenir. Aynı ülkede kısa vadeli sigorta kolu prim oranı aynı olan başka bir iş üstlenilmesi halinde, bu işyerinde çalışan sigortalılarınca ilgili sosyal sigorta yükümlülükleri de daha önce tescil edilmiş olan işyeri dosyası üzerinden yerine getirebilir.

Ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçiler ve işverenleri tarafından düzenlenerek Türkiye Iř Kurumunca onaylanan Yurt Dışı Hizmet Akdindeki işe başlama tarihi esas alınarak işyerlerinin tescili sağlanmaktadır.

Ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçilerin çalışma s resinin tespitinde; adlarına işten ayrılış bildirgesi verilmeyenler

ile aylık prim ve hizmet belgesinde/muhtasar ve prim hizmet beyannamesinde işten çıkış tarihi belirtilmeyenler hakkında başkaca bilgi ve belge olmaması halinde, işçi ve işverenleri tarafından düzenlenerek Türkiye İş Kurumunca onaylanan Yurt Dışı Hizmet Akdinde belirtilen "sözleşmenin süresi ve sona erdirilmesi" maddesinde belirtilen tarihler arasındaki sürelerin tamamında (konunun incelenmesi yoluna da gidilmeden) sigortalı sayılacaklardır.

Sigortalılar, Türkiye İş Kurumunca onaylanan Yurt Dışı Hizmet Akdinde belirtilen aylık ücret üzerinden SGK'ya bildirilecektir. SGK'ya bildirilecek ücret 5510 sayılı Kanunun 82 inci maddesinde belirtilen prime esas kazancının alt sınırınının 3 katını geçemeyecektir.

Ülkemizle arasında sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlere ait işyerlerinde çalışan sigortalılar 21 Belge Türünden SGK'ya bildirilmelidir.

Kaynak: TÜRMOB

Asgari Ücret GV ve DV İstisnası Örnek Uygulamaları – Temmuz – Aralık 2022 Dönemi

Asgari Ücret GV ve DV İstisnası Örnek Uygulamaları
Asgari Ücret GV ve DV İstisnası Örnek Uygulamaları –
Temmuz – Aralık 2022 Dönemi – Asga...

Asgari Ücret GV ve DV İstisnası Örnek Uygulamaları – Temmuz – Aralık 2022 Dönemi

Tarih: 26 Ağustos 2022

Asgari Ücret GV ve DV İstisnası Örnek Uygulamaları

Asgari Ücret GV ve DV İstisnası Örnek Uygulamaları – Temmuz – Aralık 2022 Dönemi

– Asgari Ücret İstisnası Gelir Vergisi ve Damga Vergisi Tutarları

– 8.000 TL. Ücretli Hesaplaması

– 10.000 TL. Ücretli Hesaplaması

– 15.000 TL. Ücretli Hesaplaması

– 20.000 TL. Ücretli Hesaplaması

[Excel Tablosunu İndirmek İçin Tıklayınız](#)

Meslek Mensuplarının Sorumlulukları – Vergi Denetim Kurulu Açıklamaları

T.C. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI Vergi Denetim Kurulu
Başkanlığı Sayı : E-55935724-010.07-10120 Konu:
Meslek Mensuplarının Sorumlulukları Tarih: 03.08...

Meslek Mensuplarının Sorumlulukları – Vergi Denetim Kurulu Açıklamaları

Tarih: 25 Ağustos 2022

T.C.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı

Sayı : E-55935724-010.07-10120

Konu: Meslek Mensuplarının Sorumlulukları

Tarih: 03.08.2022

GENEL YAZI

Bilindiği üzere, Vergi Mufettişlerince yürütülmekte olan vergi incelemeleri sırasında [3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu](#) ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde, meslek mensuplarının mesleki sorumluluklarına ilişkin olarak sorumluluk raporu düzenlenmesinde uyulacak usul ve esasları düzenlemeye ve uygulama birliği sağlamaya yönelik olarak hazırlanan Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Hakkında Vergi Mufettişleri Tarafından Sorumluluk Raporu Düzenlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönerge Bakanlık Makamının 20/2/2015 tarih ve 217 sayılı Olurları ile yürürlüğe konulmuş olup söz konusu Yönerge halen yürürlükte dir.

Başkanlığımıza intikal eden olaylardan bahse konu Yönergeye ve meslek mensuplarının mesleki sorumluluklarına yönelik sorumluluk raporu düzenlenmesinde uyulacak usul ve esaslara ilişkin aşağıdaki açıklamaların yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

1) Yönergenin mali sorumluluğa ilişkin düzenleme yapan 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında “*Vergi Müfettişleri, yaptıkları vergi incelemeleri sırasında, ilgili mevzuat hükümlerine göre vergi beyannamesini imzalayan Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler veya tasdik raporunu düzenleyen Yeminli Mali Müşavirlerin, imzaladıkları beyannamelerde veya düzenledikleri tasdik raporlarında yer alan bilgilerin Kanun’un 12 nci maddesinde yer alan tasdikten kaynaklanan sorumluluk hükümleri ile [213 sayılı Vergi Usul Kanununun](#) mükerrer 227 nci maddesi de dikkate alınarak, defter kayıtlarına ve bu kayıtların dayanağını teşkil eden belgelere uygun olmaması durumunda, incelemede tespit edilen hususlar ile meslek mensubunun davranışı arasındaki illiyet bağıını delilleri ile birlikte açık bir şekilde belirler.*” hükmüne yer verilmiştir.

Bu kapsamda;

a) Vergi beyannamelerini ilgili mevzuat hükümlerine göre imzalayan Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerin, imzaladıkları beyannamelerde yer alan bilgilerin defter kayıtlarına ve bu kayıtların dayanağını teşkil eden belgelere uygun olmaması halinde mali sorumlulukları doğacaktır. Serbest Muhasebeci Mali Müşavir tarafından tutulan defter kayıtları ve verilen beyannameler ile bunların dayanağını oluşturan belgeler arasındaki uyumsuzluğun tek başına vergi kaybına neden olmadığı durumlarda mali sorumluluk söz konusu olmaz.

b) İlgili mevzuat hükümlerine uygun bir şekilde tasdik raporunu düzenleyen Yeminli Mali Müşavirler yaptıkları tasdikin doğruluğundan sorumludurlar. Yaptıkları tasdikin doğru olmaması halinde, tasdikin kapsamı ile sınırlı olmak üzere, ziyaa uğratılan vergilerden ve kesilecek cezalardan mükellefle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu olurlar. Yeminli Mali Müşavirler yaptıkları tasdikin kapsamını düzenleyecekleri raporda açıkça belirtirler.

c) Meslek mensuplarının sorumluluğu, mükellefler tarafından kendilerine sunulan veya sunulması gereken belgelerle

sınırlıdır.

2) Yönergenin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında "Vergi Müfettişleri, cezai sorumluluk, disiplin sorumluluğu veya mali sorumluluk gerektiren hususlarda, meslek mensubunun yazılı savunmasını ister. Savunma isteme yazısının tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde savunma yapılmaması durumunda ilgili meslek mensubu savunma hakkından vazgeçmiş sayılır." hükmü bulunmaktadır. Bu doğrultuda,

Vergi Müfettişlerince meslek mensubuna gönderilecek savunma veya açıklama isteme yazılarının;

a) Sorumluluğa konu fiil ve hâllere ilişkin olarak, meslek mensubu hakkında ileri sürülen iddialar ve bu iddiaların dayanakları, kendisine sorumluluk doğurabilecek bilgi ve bulguların somut verileriyle açıklanması,

b) Sorumluluk doğuran fiillerin hukuki dayanaklarının bildirilmesi,

c) Sorumluluk doğuran fiil ve hallerin aydınlatılmasına yönelik sorular sorulması,

ç) Meslek mensuplarının beyanları ile eldeki bilgi ve belgeler çeliştiği takdirde, bu çelişkinin giderilmesinin istenilmesi,

d) Rapor Değerlendirme Komisyonunda dinlenme talebinde bulunabileceğinin belirtilmesi,

e) Bunların dışında vermek istediği bilgi, belge veya yapacağı açıklama olup olmadığı hususları da dikkate alınarak düzenlenmesi gerekmektedir.

3) Yönergenin 10 uncu maddesinin altıncı fıkrasında "Vergi Müfettişleri, vergi inceleme raporlarında yer alan sorumlulukla ilgili illiyet bağı kurdukları hususlara ve mali sorumluluk kapsamında müştereken ve müteselsilen sorumlu tutuldukları vergi, ceza tutarlarına Görüş ve Öneri Raporlarında yer verirler." hükmü bulunmaktadır.

Bu kapsamda, Vergi Müfettişlerince düzenlenecek Görüş ve neri Raporlarında, meslek mensuplarının sorumluluk doğuran icrai ya da ihmali fiilinin ne olduğu, bu fiilin mevzuatın hangi hükmünü ihlal ettiği ve fiilin icrası neticesinde ortaya çıkan sonucun ne olduğu açıkça belirtilir. Ayrıca, düzenlenen sorumluluk raporlarında, tespit edilen fiil ile bu fiil neticesinde ortaya çıkan vergi ziyayı arasında kurulan illiyet bağına, ilgili meslek mensubunun bilgisine de başvurmak suretiyle, somut delillerle birlikte açık bir biçimde yer verilmesi gerekmektedir. Somut vakalar delilleri ile birlikte ortaya konulmadan, genel ibareler kullanılmak suretiyle rapor tanzim edilmez.

4) Yönergenin 10 uncu maddesinin beşinci fıkrasında "*Vergi Müfettişleri, Görüş ve neri Raporlarında ceza nerisi getirmez. Raporlarda, neden sonuç ilişkisi kurulmak suretiyle mevzuata aykırılık açıkça ortaya konulur.*" hükmü bulunmaktadır. Bu hususta Vergi Müfettişlerince, meslek mensubunun disiplin sorumluluklarının tespit edildiği Görüş ve neri Raporlarında ceza nerisi getirilmeyecektir. Meslek mensuplarının disiplin sorumluluğu doğuran fiilleri ile bu fiiller sebebiyle ihlal edilen 3568 sayılı Kanunun ve Disiplin Yönetmeliğinin ilgili hükümlerinin hiçbir kuşku ve duraksamaya yer vermeyecek biçimde, neden sonuç ilişkisi gözetilerek raporda ortaya konulması ile yetinilecek olup ceza nerisi yönünde herhangi bir görüş belirtilmeyecektir.

5) Vergi Müfettişlerinin yaptıkları incelemeler sırasında meslek mensuplarının disiplin sorumluluğuna yönelik rapor düzenlemiş olmaları, aynı meslek mensubu hakkında mutlaka mali sorumluluk yönünden de rapor düzenlenmesini gerektirmemektedir. Bu kapsamda, sorumluluk gerektiren her bir fiil ve işlem, ilgili mevzuat çerçevesinde ayrı ayrı değerlendirilerek, neden sonuç ilişkisi de ortaya konulmak suretiyle sadece tespit edilen sorumluluk türü yönünden rapor düzenlenmesi gerekmektedir.

6) Rapor Değerlendirme Komisyonları, Yönergenin 9 uncu

maddesinin beşinci fıkrası gereğince, gerekli gördüğü durumlarda ya da talebi halinde meslek mensubunu dinleyebilecektir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

M. Selçuk TAŞKIRAN

Vergi Denetim Kurulu Başkanı V.

Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

ARGE Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi
Yönetmeliğinde Değişiklik Araştırma, Geliştirme ve
Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin
Uygulama...

**Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin
Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliğinde
Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**

Tarih: 25 Ağustos 2022

ARGE Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Yönetmeliğinde Değişiklik

Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

25 Ağustos 2022 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 31934

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından:

MADDE 1- 10/8/2016 tarihli ve 29797 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan [Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliğinin](#) 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı tarafından kurulan teknoloji merkezleri (teknoloji merkezi işletmeleri), Türkiye’deki Ar-Ge merkezleri ile tasarım merkezleri, Ar-Ge ve yenilik projeleri, tasarım projeleri, rekabet öncesi işbirliği projeleri ve teknogirişim sermayesine ilişkin destek ve teşviklere yönelik uygulama ve denetim usul ve esaslarını kapsar.”

MADDE 2- Aynı Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını” ibaresi “Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını” şeklinde; (ğ) bendinde yer alan “Bilim ve Teknoloji Genel Müdürlüğünü” ibaresi “Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğünü” şeklinde; (o) bendinde yer alan “Bakanlar Kurulunun” ibaresi “Cumhurbaşkanının” şeklinde, (v) bendinde yer alan “Gümrük ve Ticaret Bakanlığı” ibaresi “Ticaret Bakanlığı” şeklinde, (ı), (k) ve (t) bentleri ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı

fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“1) İşletme: Küçük ve Orta lekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı tarafından desteklenen teknoloji geliştirme merkezleri ile 5746 sayılı Kanun kapsamındaki destek ve teşvik unsurlarından yararlanabilecek gerçek ve tüzel kişileri,”

“k) Kamu personeli: Kamu personeline ait özlük haklarına sahip olmayanlardan geçici olarak ve proje süresiyle sınırlı olarak istihdam edilenler hariç olmak üzere, 10/12/2003 tarihli ve [5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun](#) eki I, II, III ve IV sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinde, il özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağlı kuruluşlarda, üyelerinin tamamı köylerden oluşan birlikler dışındaki mahall idare birliklerinde, döner sermayeli kuruluşlarda, kanunla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları ile 5018 sayılı Kanun kapsamı dışındaki özel bütçeli kamu idarelerinde çalışan memurlar ile diğer kamu görevlileri ve diğer personeli,”

“t) Desteklenecek programlar: Yükseköğretim kurumlarının matematik, fizik, kimya ve biyoloji lisans programları ile Yükseköğretim Kurulundan alınan görüş zerine Bakanlıkça belirlenecek diğer programları,”

“aa) Proje Değerlendirme Komisyonu: Yönetici şirketin belirleyeceği, konusunda uzman iki yesi ğretim elemanı, bir yesi ise sektör uzmanı veya 15/2/2013 tarihli ve 28560 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan [Bireysel Katılım Sermayesi Hakkında Yönetmelik](#) kapsamında lisansı olan bireysel katılım yatırımcısı olmak üzere proje ile ilişkisi olmayan en az üç üyeli komisyonu,

bb) Proje ortağı: Rekabet ncesi işbirliği projeleri kapsamında projede yer alan kuruluşlardan her birini,

cc) Proje yürütücüsü: Rekabet ncesi işbirliği projeleri

kapsamında proje başvurusunun yapılmasından, projenin desteklenmesi, izlenmesi, sonuçlandırılması ve sonuçlarının değerlendirilmesi aşamalarında gelişme raporu, değişiklik talebi ve sonuç raporu ile gerekli olan diğer bilgi ve belgelerin Bakanlığa sunulmasından sorumlu, proje ortaklarının işbirliği anlaşması kapsamında aralarında belirledikleri proje ortağını,

çç) Yönetici Şirket: 26/6/2001 tarihli ve [4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununa](#) uygun ve anonim şirket olarak kurulan, teknoloji geliştirme bölgelerinin yönetimi ve işletmesinden sorumlu olan ve Bakanlık tarafından yetkilendirilmesi halinde bu Yönetmelik kapsamında gerçekleştirilen Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerine ilişkin yerindelik ve uygunluk denetimlerinin yerine getirilmesinden sorumlu teknoloji geliştirme bölgeleri yönetici şirketini,”

MADDE 3- Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan “en az iki aşaması yurt içinde gerçekleştirilmeyen” ibaresi “Faz-1 ya da Faz-2 çalışmalarından en az biri yurt içinde gerçekleştirilmeksizin yapılan Faz-3” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 4- Aynı Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan “Bakanlar Kurulunca” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- Aynı Yönetmeliğin 8 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Bakanlar Kurulunca” ibareleri “Cumhurbaşkanınca” şeklinde değiştirilmiş, beşinci fıkrasında yer alan “26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun” ibaresi “4691 sayılı Kanunun” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 6- Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan “projeler itibarıyla sayıları

ve nitelikleri, bu personelin” ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve “temel bilimler mezunlarının” ibaresi “desteklenecek programlardan mezunların” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 7- Aynı Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrası ile dördüncü fıkrasında yer alan “en az bir yıl süreyle” ve “Bakanlığın onayının alınması” ibareleri yürürlükten kaldırılmış ve “iki yılı geçmemek üzere” ibaresinden sonra gelmek üzere “Ar-Ge veya tasarım merkezi yönetimi tarafından Bakanlığa bildirilmesi” ibaresi eklenmiş, aynı fıkroda yer alan “Bakanlar Kurulunca” ibareleri “Cumhurbaşkanınca” şeklinde değiştirilmiş, dördüncü fıkrasının (c) bendinin sonuna aşağıdaki cümleler eklenmiş, yedinci fıkrasında yer alan “Maliye Bakanlığınca” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

“(1) Teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projeleri ile rekabet öncesi işbirliği projelerinde ve teknogirişim sermaye desteklerinden yararlanan işletmelerde çalışan Ar-Ge ve destek personeli ile Kanun kapsamında yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen tasarım projelerinde ve tasarım merkezlerinde çalışan tasarım ve destek personelinin; bu çalışmalarını karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden hesaplanan vergiden, 1/1/2022 tarihinden önce [193 sayılı Kanunun](#) 32 nci maddesinde düzenlenen asgari geçim indirimi, 1/1/2022 tarihinden sonra [193 sayılı Kanunun](#) 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (18) numaralı bendinde düzenlenen asgari ücret istisnasına isabet eden vergi düşüldükten sonra kalan vergi tutarının; doktoralı olanlar ile desteklenecek programlardan birinde en

az yüksek lisans derecesine sahip olanlar için yüzde doksan beşi, yüksek lisanslı olanlar ile desteklenecek programlardan birinde lisans derecesine sahip olanlar için yüzde doksanı ve diğerleri için yüzde sekseni, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edilir.”

“Ayrıca, Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde doktora mezunu personelin üniversitelerde Ar-Ge ve yenilik alanında ders vermesi ve bu dersin içeriğinin Ar-Ge, yenilik, teknoloji, inovasyon, girişimcilik gibi hususlarla ilgili olduğunun üniversiteler tarafından tevsik edilmesi ve ilgili Ar-Ge veya tasarım merkezi yönetimi tarafından onaylanarak Bakanlığa bildirilmesi veya Ar-Ge ve tasarım personelinin, 4691 sayılı Kanun kapsamında kurulan teknoloji geliştirme bölgelerinde bulunan girişimcilere mentorluk yapması ve bu mentorluk faaliyetinin, teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketi tarafından tevsik edilmesi ve ilgili Ar-Ge veya tasarım merkezi yönetimi tarafından onaylanarak Bakanlığa bildirilmesi durumunda, mentorluk faaliyeti ve ders saatine karşılık gelen sürelerin toplamda haftalık 8 saati aşmamak şartıyla, bu çalışmalarını gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilir. Buna ilave olarak gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde çalışan personelin toplam sayısının veya teşvike konu edilen toplam çalışma sürelerinin yüzde yirmisini aşmamak kaydıyla bu fıkrada belirtilen durumlar haricinde bu merkezler dışında geçirilen süreler de ilgili Ar-Ge veya tasarım merkezi yönetimi tarafından Bakanlığa bildirilmesi durumunda gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilir. Cumhurbaşkanı, yüzde yirmi olarak belirlenen bu oranı belirleyeceği bölgesel ve/veya sektörel alanlarda yüzde yetmiş beşe kadar artırmaya veya tekrar kanuni oranına kadar indirmeye yetkilidir.”

MADDE 8- Aynı Yönetmeliğin 11 inci maddesinin birinci ve altıncı fıkralarında yer alan “Maliye Bakanlığı” ibareleri

“Hazine ve Maliye Bakanlığı” şeklinde, beşinci fıkrasında yer alan “Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne veya Sosyal Güvenlik Merkezine” ibaresi “Sosyal Güvenlik Kurumuna” şeklinde, sekizinci fıkrasında yer alan “haftalık kırk beş saati” ibaresi “işyerinin haftalık çalışma saatinin tamamını” şeklinde, dokuzuncu fıkrasında yer alan “Maliye Bakanlığınca” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığınca” şeklinde, onuncu fıkrasında yer alan “Bakanlar Kurulunca” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde, on yedinci fıkrasında yer alan “Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığına” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 9- Aynı Yönetmeliğin 12 nci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “Maliye Bakanlığınca” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 10- Aynı Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Gümrük ve Ticaret Bakanlığı” ibaresi “Ticaret Bakanlığı” şeklinde, dördüncü fıkrasında yer alan “Gümrük ve Ticaret Bakanlığına” ibaresi “Ticaret Bakanlığına” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 11- Aynı Yönetmeliğin dördüncü bölüm başlığında yer alan “Temel Bilimler Desteği” ibaresi “Desteklenecek Programlara Yönelik Destekler” şeklinde, “Tasarım Tescil Desteği” ibaresi ise “Tasarım Desteği” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 12- Aynı Yönetmeliğin 15 inci maddesinin başlığı “Desteklenecek programlara yönelik destekler” şeklinde, aynı maddenin birinci fıkrasında yer alan “Temel bilimler alanlarında” ibaresi “Desteklenecek programlardan” şeklinde ve üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Bu destekten yararlanılabilmesi için istihdam edilecek yükseköğretim kurumlarının matematik, fizik, kimya ve biyoloji lisans programlarından mezun personelin 1/3/2016 (dahil), Yükseköğretim Kurulundan alınan görüş üzerine Bakanlıkça

belirlenecek diğer programlardan mezun personelin ise 3/2/2021 (dahil) tarihinden sonra işe alınması ve ilgili işletmede ilk kez istihdam edilmesi esastır.”

MADDE 13- Aynı Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin başlığında ve madde metninde yer alan “tescil” ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 14- Aynı Yönetmeliğin 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan “Bakanlar Kurulu” ibareleri “Cumhurbaşkanı” şeklinde ve dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(4) Ar-Ge merkezleri veya tasarım merkezlerinde, 28/7/2016 tarihli ve [6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu](#) ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde, yabancı uyruklu Ar-Ge veya tasarım personeli çalıştırılabilir. Bu fıkra kapsamında çalışacak yabancıların çalışma izni başvuruları, bu kişileri çalıştıracak işletmelerce Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına yapılır ve Bakanlığın uygun görüşü doğrultusunda karara bağlanır.”

MADDE 15- Aynı Yönetmeliğin 21 inci maddesinin on birinci fıkrasında yer alan “iki” ibaresi “üç” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 16- Aynı Yönetmeliğe 21 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Ar-Ge ve tasarım projelerinin yönetici şirket tarafından denetlenmesi

MADDE 21/A- (1) Bakanlık gerek görmesi halinde bu Yönetmelik kapsamında yürütülen Ar-Ge, yenilik ve tasarım projelerinin denetimlerini yapmak üzere en az bir yıl faaliyette bulunan teknoloji geliştirme bölgelerinin yönetici şirketlerini görevlendirebilir.

(2) Yönetici şirket tarafından gerçekleştirilecek faaliyet

dönemindeki Ar-Ge veya tasarım merkezlerine ilişkin Ar-Ge veya tasarım projelerinin başvuru denetleme süreçleri, Bakanlıkça belirlenen format kullanılarak [5746 sayılı Kanun](#) ve ilgili mevzuatı kapsamında gerçekleştirilir.

(3) Yönetici şirket proje başvuru dosyasını herhangi bir eksikliğin olup olmadığı bakımından on iş günü içinde inceler. Başvuru dosyasında eksiklik tespit edilmesi halinde bu eksiklikler işletmeye bildirilir ve bildirim tarihinden itibaren en geç yirmi iş günü içinde işletme tarafından bu eksikliklerin tamamlanmasını ister. Süresi içerisinde eksikliği giderilmeyen Ar-Ge veya tasarım merkezine ait proje başvurusu yönetici şirketin ön inceleme görüşü ile birlikte Bakanlığa bildirilir.

(4) Yönetici şirketin incelemesi sonucunda herhangi bir eksiklik tespit edilmeyen veya yönetici şirketçe yapılan bildirim sonucu işletme tarafından eksiklikleri giderilen Ar-Ge veya tasarım projeleri başvuru dosyası, en geç yirmi iş günü içerisinde yönetici şirketin belirleyeceği Proje Değerlendirme Komisyonu tarafından incelenir ve Bakanlıkça verilecek nihai karara esas teşkil etmek üzere karara bağlanır.

(5) Ar-Ge veya tasarım merkezi, olumlu ya da olumsuz sonuçlanan Ar-Ge veya tasarım projelerinin başvuru denetleme faaliyetlerine ilişkin bilgi ve belgeleri en geç on iş günü içerisinde Bakanlığın ilgili portalına eksiksiz bir şekilde yüklemelidir.

(6) Ar-Ge veya tasarım merkezi aynı proje için bir defadan fazla yönetici şirket başvurusu yapamaz.

(7) Bakanlık, yönetici şirket tarafından bu Yönetmelik kapsamında gerçekleştirilecek iş ve işlemlerde uygulanacak ücretlendirmeye yönelik tavan fiyat belirleme yetkisine sahiptir.

(8) Bakanlık gerek görmesi halinde bu Yönetmelik kapsamında

teknoloji geliştirme bölgelerinin yönetici şirketleri tarafından gerçekleştirilecek Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetleriyle ilgili proje denetimlerine yönelik düzenleme yapmaya yetkilidir.”

MADDE 17- Aynı Yönetmeliğin 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Bakanlığın gerekli görmesi halinde, yukarıda belirtilen değişikliklerle ilgili olarak Bakanlıkça yerinde inceleme yapılabilir veya bu amaçla en az bir izleyici görevlendirilebilir.”

MADDE 18- Aynı Yönetmeliğin 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “yürütücü” ibaresi “proje yürütücüsü” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 19- Aynı Yönetmeliğin 25 inci maddesinin dokuzuncu fıkrasında yer alan “otuz altı” ibaresi, “kırk sekiz” şeklinde değiştirilmiş, aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(10) Proje süresi veya teknolojik kazanım açısından ihtiyaç duyulması halinde, projeler, fazlar veya ilişkili alt projeler halinde desteklenebilir. Bu durumda, proje fazlarının ve alt projelerinin planlandığı bir proje yol haritası ile en az bir faz veya alt proje için detaylı proje planı başvuru aşamasında Bakanlığa sunulur. Proje yol haritası kapsamındaki diğer proje fazları veya alt projeler için detaylı proje planları ise, proje yol haritasında öngörülen takvimde Bakanlığa sunulur. Sunulan proje fazları veya alt projeler için, bu madde kapsamındaki başvuru inceleme ve değerlendirme süreci işletilir.”

MADDE 20- Aynı Yönetmeliğin 26 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “takvim yılının altı aylık dönemleri halinde” ibaresi, “proje destek sözleşmesinin imzalandığı tarihten itibaren altı aylık dönemler halinde” şeklinde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrasına “Desteklenmesi uygun bulunan” ibaresinden sonra gelmek üzere “projelere ilişkin

değişiklik talepleri ile" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 21- Aynı Yönetmeliğin 27 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "sonuçlandırma süreçleri" ibaresi, "sonuçlandırılması, durdurulması, iptal edilmesi, bunlara ilişkin süreçler" şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan "işletmelerin" ibaresi ise "proje ortaklarının" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 22- Aynı Yönetmeliğin 29 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 23- Aynı Yönetmeliğin 35 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(2) 3/6/2011 tarihli ve [635 sayılı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Araştırma, Geliştirme, Yenilikçilik ve Girişimcilik Faaliyetlerinin Karşılanması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin](#) 8 inci maddesinin birinci fıkrası gereğince, bu Yönetmelik kapsamında Bakanlık tarafından hazırlanan programlara, projelere veya komite/komisyon/çalışma gruplarına ilişkin hizmetlerde görevlendirilen öğretim elemanları ile kamu görevlisi olmayan alanında uzman diğer kişilere yapılacak ödemelerde 635 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesi hükümleri esas alınır."

MADDE 24- Aynı Yönetmeliğin 37 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(3) Bakanlıkça gerekli görülmesi halinde, bu Yönetmelikte öngörülen sürelerle bağlı olmaksızın Ar-Ge ve tasarım merkezlerinin izleme ve denetim faaliyetlerine ilişkin olarak en az bir izleyici veya Bakanlık personeli görevlendirilmesine de karar verilebilir."

MADDE 25- Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Girişim sermayesi uygulamaları

EK MADDE 1- (1) 1/1/2022 tarihinden itibaren verilecek yıllık kurumlar vergisi beyannamesinde 5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi kapsamında yararlanılan indirim tutarı 1.000.000 Türk lirası ve üzerinde olan kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, bu tutarın yüzde ikisi pasifte geçici bir hesaba aktarılır. Bu fıkra kapsamında aktarılması gereken tutar yükümlülüğü, yıllık bazda 20.000.000 Türk lirası ile sınırlıdır. Bu tutarın, geçici hesabın oluşturduğu yılın sonuna kadar Türkiye’de yerleşik girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması veya girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ya da 4691 sayılı Kanun kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan girişimcilere sermaye olarak konulması şarttır. Söz konusu tutarın ilgili yılın sonuna kadar aktarılmaması halinde, bu Kanun kapsamında yıllık beyanname üzerinden indirim konusu yapılan tutarın yüzde yirmisi, ilgili yılda yararlanılan Ar-Ge indirimine konu edilemez. Bu tutar nedeniyle zamanında alınmayan vergiler vergi ziyayı cezası uygulanmaksızın tarh edilir. Cumhurbaşkanı bu fıkrada yer alan tutar ve oranları birlikte ya da ayrı ayrı sığra kadar indirmeye, beş katına kadar artırmaya yetkilidir.”

MADDE 26- Aynı Yönetmeliğin 40 ıncı maddesi aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 40- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sanayi ve Teknoloji Bakanı ile Hazine ve Maliye Bakanı birlikte yürütür.”

MADDE 27- Bu Yönetmelik 3/2/2021 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 28- Bu Yönetmelik hükümlerini Sanayi ve Teknoloji Bakanı ile Hazine ve Maliye Bakanı birlikte yürütür.